

Székely Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság

Előfizetési árak:

Megsz. évre 200 L., fél évre 100 L., negyedévre 50 L.

Egyes szám ára 4 L.

Felelős szerkesztő

TOMPA LÁSZLÓ

Bulevardul

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14 szám

Telefonszám: 34.

Megjelenik szombaton reggel.

A nemzeti parasztpárti kormány megbukott.

1928—1931.

Még az évszámok is hazudnak, mikor azt a látszatot mutatják, így leírva, hogy a nemzeti parasztpárt uralma 4 éven át tartott. Az 1928. évi karácsonyi választás — és az 1931. évi husvétii bukás között mindössze két és egynegyed év telt el. De ez az idő is elég volt olyan csalódások és kiábrándulások megszületésére, mint a milyenekkel ez ország polgársága, de különösen mi, magyar kisebbségek lettünk gazdagabbak ezen párturalom ideje alatt. A Maniu-kormány, a nemzeti parasztpárt, a nagy felszabadítás jelszavával lépett uralomra, a közvélemény valóságos extázissal várta és foddadta ezt a változást, amelynek a népjogokat, a demokráciát, a becsületességet, a gazdasági fellendülést kellett volna hoznia — és ez a kormány megbukott egy olyan panamában, a feketeszésben, aminőre európai államokban eddig még nem volt példa. A bukás közvetlen oka Manoilescu miniszternek a nitrogén-törvény-nél való leszavaztatása, ez azonban inkább csak ürügynek, jó alkalomnak tekinthető a kormányzat megszüntetésére. Manoilescut megvádolták, hogy a nitrogén-törvényen 200 milliót keresett volna, erre Manoilescu azzal fejegetőzött, hogy mindent elkövet a szeszpanama teljes felde-ritésére, hogy mindenki lelepleztesse, aki abban részes. Ime, minő óriási távolság, minő nagy lélektani különbség a kezdet — és a vég között.

A román nemzeti parasztpártnak a gyulafehérvári program adta meg a létjogosultságot és a jelentőséget. És talán egyetlen kormány alatt sem keletkezett annyi reakciós törvény és rendelet, mint a parasztpárt uralma alatt. A megígért kisebbségi törvény helyett még inkább megnyirbálták a népjogokat s a chemarista és a vasgárda szervezetei erőszakos működése tág teret adott minden felelőtlennek, hogy a kisebbségi jogterületet egyszerű vadászterületnek tekintse, amelyen bárki szabadon garázdálkodhatik. Így született meg éppen a jog-párt uralma alatt a Dobrescu-féle közigazgatási — és a Jonescu-féle vasuti nyelvrendelet s a szebeni póstafőnök épp olyan vigan tiltakozhatott az anyanyelv használata ellen, mint nálunk Laslo esperes, aki Székelyudvarhelyen már egyáltalán nem akar magyar szót hallani. Hova zül-ölt az adott szó, a nagyhangú ígéret, az eszményi felfogás — két év alatt!

Nem csoda, ha az ilyen lelki konstrukcióju párturalom gazdasági téren sem tudta beváltani ígéreteit. Az adósanyar-gatás eddig nem tapasztalt mé-reteket öltött, a gazdasági hitel, a kisipar fellendítése, a kereskedelem megmentése és egyéb csillogó program-töredékekből soha sem lett egy egységes, valóságos váltó program, hanem lett egy általános, kétségbeejtő, példátlan bukás és pusztulás. Oda lett a tekintély, a bizalom, a hit. Urrá lettek a milliós sikkasztások, lopások és panamák.

Nem következhetett már egyéb, a legkisebb józanságu számítás szerint sem, mint az utolsó lehetőséget, a legnagyobb és még érintetlen tekintély fel-tartó erejét dobni a lecsuszás utjába. Ez pedig Titulescu. Neki kell összeszednie a pártokat és támaszkodni az ezekben meg-maradt erkölcsi erőkre, vagy összegyűjteni a zürzavarból az egyéni értékeket, a tekintélye-ket és ezen mag körül kialakítani, alkuvást nem ismerő erély-lyel, egy más forgási irányt, amely kirepíti magából mindazt, ami egyéni érvényesülést keres, ami erkölcstelen, de magához vonja és összefogja mindazt, amire egy új államnak a konzolidáció érdekében szüksége van immár, a tizenkettedik év-ben — vagy, mondhatjuk, a tizenkettedik órában.

Ipartestületi ügyek.

Országos kirakóvásárok: április hó 14-ikén Küküllővár, Csikszépviz, Szováta, 16-án Alsóporumbák, Hégen, 17-én Berethalom, 20-án Nagysármás.

Dacára annak, hogy szóval is, de e helyen is állandóan felhívtuk a mesterek figyelmét, hogy alkalmazott tanoncaikat a próbaidő letelte után törvényszerűen szegődtesse el, a beteg-ségélyzőnél jelentsék be, mégis nagyon sok mester elmulasztotta ezen fontos dolog elintézését, amiből kifolyólag az utóbbi időben a betegsegélyző hivatal kifogásolta a bejelentés elmulasztását, s a mulasztásokért sok mestert 500—3000, sőt 4000 lej bírsággal sújtott.

A segédek alkalmazásánál és be-jelentésénél is történtek mulasztások, ami szintén több büntetést vont maga után. Újból és nyomatékosan figyel-meztetjük tehát a mestereket, hogy egy a tanonc, mint a segéd létszámot pontosan és azonnal jelentsék be egy a belépésnél, mint a kilépésnél nem-csak Ipartestületünknek, ahol ezért semminemű költség nem fizetendő, de a betegsegélyző hivatalnál is, ahol már nem ismernek elnézést és a mulasz-tásért szigorúan büntetnek.

Igy vagyunk a kontárokkal is, akik ma már Ipartestületünknek keser-gik el, hogy iparkihágás címén meg-büntették őket. Ennek nem az Ipar-

testület az oka, hanem a kontár. Az Ipartestületnek erkölcsi kötelessége, hogy az iparendélyvel dolgozó és a közterhek alatt nyögő iparosokat meg-védelmezze.

A román törvény az 1884 évi ipartörvénynek az ács és kőműves, illetve építész munkakörére vonatkozó szabályait bizonyos részben mó-dosította, amennyiben ezen iparosok által az építész körül elvállalható munkák végzését szigorú határok közé szorította. A törvény magyar fordítá-sát a legközelebbi alkalommal teljes szövegében közölni fogjuk.

Tudatjuk az illető szakmabeli ipa-rostestvéreinkkel, hogy a helybeli vá-rosi tanácsnál folyó hó 22 én délelőtt 9 órakor több utca járdájának az alap-munkálatokkal együtt való elkészíté-sére nyilvános árverés fog tartatni. Közelebbi adatok a város mérnöki hi-vatalánál kaphatók.

Az Ipartestület elnöksége.

A városi választás.

Mult lapszámunkban már közöl-tük, hogy a városi tanács feloszlatását a végső forum is helybenhagyta. La-punk megjelenése után néhány perccel kaptuk a prefektúra hivatalos értesí-tését, amely közli, hogy az új tanács megválasztása május 4. ikére tüze-tett ki.

A Magyar Párt nyomban a hír vétele után megtette az előkészületeket a választásra vonatkozólag. Mindenek-előtt a megyei tagozat végrehajtóbi-zottságát hívta ülésre az ügyvezető alelnök s itt rövid tanácskozás után egyértelmű határozattal kimondták, hogy a választási ügy a maga egészében a városi tagozat intézőbizott-sága elé tartozik.

Csütörtök este 8 órára hívta össze Vajda Ferencz tagozati elnök a városi tagozat intézőbizottságát, amelynek ülésén az összes tagok — majdnem kivétel nélkül — megjelentek. Az ösz-szetartás és megértés lelki hangulatá-ban indult meg a gyűlés, amely végül hosszú és részletes tanácskozás után ugyanilyen egységben, teljes egyetér-téssel hozta meg határozatait a döntő kérdésekben.

Legfontosabb kérdése a tanács-kozásnak az volt, hogy ki végezze a listába való kijelöléseket. Erre az in-tézőbizottság egy 14 tagú jelölőbizott-ságot delegált. Felvetődött azonban nyíltan a polgármesteri állás kérdése. Erre nézve és általában az egész ta-nács összeállítására nézve, mint azt már közöltük, a pártnak az volt már előzetesen a határozata, hogy tel-jesen szabad kezét enged a vélemé-nyek megnyilvánulásának. A polgár-mester kijelölésére az intézőbizottság nyomban kandidáló bizottságot küldött ki, amely egyhangúlag Soó Gáspárt jelölte polgármesternek. A jelölést az intézőbizottság egyhangú ülésessel és meleg ovációval vette tudomásul s így a Magyar Párt a Soó Gáspár ne-vével indul a választási küzdelemben. Ő lesz a lista-vezető és meg vagyunk egyetlen jóérzésű polgára, aki e név ellen a legkisebb kifogást tudná emelni. E városnak a szülőtte, e polgárság lelki talajából nőtt ki, ide köti őt közéleti szereplése, amely tiszta, önzetlen és másokért minden áldozatra kész. Va-lóságos része e város életének s amint ő megérdemli a polgármesteri állást: éppennygy elmondhatjuk, hogy e város is megérdemli, hogy Soó Gáspár le-gyen a polgármestere!

A magyarság a győzelem teljes

reményével megy a választási küzde-lembe, de ezuttal is megmarad régi elve mellett, hogy a románsággal való tisztességes megegyezéstől nem zár-kozik el, mert a Magyar Párt minden igyekezetével a megértésre és békes-ségre törekszik, hogy előmozdítsa ezzel a város és a polgárság jólétét. Elha-tározta az intézőbizottság azt is, hogy igyekszik olyan megegyezést létesí-teni a »munkásokkal« is, amely szá-mukra megfelelő képviselést nyújt a tanácsban.

Az intézőbizottság elhatározta vé-gül, hogy az egész választási eljárás alatt permanenciában marad s legkö-zelebbi gyűlését 13-án, hétfőn este 8 órakor, a következőt pedig 16-ikán, csütörtökön este 8 órakor tartja.

Már ezuttal felhívja az intézőbi-zottság a választópolgárokat, hogy vá-lasztói (személyazonossági) igazolvá-nyukat a városi primárián vegyék ki, mert nemcsak a törvénnyel, hanem a várossal szemben is tartozó köteles-sége mindenkinek a szavazás.

A magyar miniszterelnök husvétii nyilatkozata.

Bethlen István gróf, magyar mi-niszterelnök a husvétii ünnepek alkal-mával ismét bizakodó nyilatkozatot tett a magyar állam bel- és külpoliti-kai helyzetéről. Bethlen szerint az eu-rópai államok között Magyarország helyzetét megbecsültnek látja, amire legjobb bizonyítékok a külpolitikában már eddig is igénybevett közreműkö-dései. Ebből is látszik, hogy az or-szág kilépett az elszigeteltség kereté-ből s ma a középeurópai államok egyik fontosabb tényezője. Magyarország a gazdasági válság megoldásának a kü-szöbén áll s a végleges megoldás még az idén bekövetkezik.

Bethlen István nyilatkozatát a fel-veendő nagy nemzeti kölcsönről tett kijelentésével fejezte be. A miniszter-elnök kijelentése szerint a nagy köl-csön ügye teljesen biztosított, mert hiszen azt a francia kamara és a szenátus is megszavazta Magyarország részére, de egyelőre abban a szeren-csés helyzetben vannak, hogy a köl-csön felvételét későbbi időre halasz-tatják.

Román lapszemle.

Az *Universul* április 3-iki számá-ban Károlyi Gyula gróf, külügymi-niszternek római utja után tett nyilat-kozatairól ad hírt Rador-jentés alap-ján. A magyar külügyminiszter meleg szavakban emlékezett meg arról a ba-rátságos fogadtatásról, amelyben az olasz kormánykörök részesítették. Az annyira aktuális német-osztrák vámu-nió kérdésében kijelentette, hogy épen azért, mivel a vámunió megvalósulá-sának idejét és formáját sem ismerjük, Magyarország gazdasági politikája egyelőre módosulni nem fog. Amint jelenleg Ausztriával folynak a gazda-sági tárgyalások és rövidesen kezdetű-ket veszik a német-magyar gazdasági tárgyalások is, épen úgy hajlandó Ma-gyarország Csehszlovákiával is fölvenni a kapcsolatot és megbeszélésekbe bo-csátkozni. A magyar külügyminiszter szerint a magyar külpolitika érdekeit az utóbbi napok eseményei és fordú-latai egyáltalán nem befolyásolják. Azonban a magyar kormány nem látja szükségességnek, hogy állásfoglalásáról már is nyilatkozzék. Károlyi Gyula külügyminiszter nyilatkozatát közli a Lupta is.

A *Patria* április 2-iki számában külön hírszolgálatát utján szerzett értesüléséről számol be, amely szerint Magyarországot és Jugoszlávia kormányai megkapták Ausztriától az érvényben levő kereskedelmi szerződéseknél július 1-ére szóló felmondását, ami állítólag az osztrák-német vámunióval áll kapcsolatban.

A *Natiunea* április 2-iki számában »Magyarországban munka, nálunk szent semmittevés« cím alatt Ion Munteanu tollából közöl vezércikket Sever Bocu tartományi igazgatójának a kolozsvári Ellenzék számára adott interjújáról. Cikkirő szerint a magas állású román köztisztviselőnek elsősorban felelősségteljes pozíciója tiltja a román állam gunyolását és a »megcsonkított« Magyarországot dicséretét. Az erdélyi intelligencia — folytatja cikkirő — látszólag még ma is csak Budapestre tud bámulattal nézni, ahol munkát és tisztességet lát: és Bukarestet egy elmaradt balkáni állam fővárosának tartja. Szerinte Sever Bocu és társai azoknak a magyar iskoláknak a tagjai voltak, amelyekben a valahányszor csak mint tolvajról beszéltek. Ez a gondolkozásmód még ma is ott él a kiváló románokban, akik népüket csak jobbságra tartják jónak. Cikkirő szerint a jó román fel kell emelnie szavát az országban garázdálkodó és kormányon ülő tolvajok ellen, de sohasem szabad azzal meggyaláznia, hogy a Magyarországon élhetés boldogsága után vágyakozzék.

A *Vestul* április 1-jei számában a temesvári sporteseményekkel kapcsolatban a budapesti boxolókról azt írja, hogy a lombrozi típusok a történelem előtti idők emberének külsejével rémületet keltenek és távozásukkor mindenki azt remélte, hogy ehez hasonló dolgokat, arcokat és brutalitást többé látni nem fog, de ennek ellenkezőjéről győzték meg a temesváriakat a vendégszereplő szerb footballisták.

A *Román sajtó* Danub jelentése nyomán kommentár nélkül közli, hogy Briand kihallgatáson fogadta azt a francia parlamenti csoportot, amely Andrei Hesse és Pernot vezetésével az elmúlt napokban Budapesten járt. A küldöttség tagjai referáltak a külügyminiszternek a Budapesten rendezett barátságos tüntetésekről.

A *Viitorul* április 5-iki számában arról ad hírt, hogy Budapesten, József főherceg védnöksége alatt klubot alakítottak a diplomáciai képviselők azzal a céllal, hogy a külföldi előkellőségeket megnyerjék a magyarok számára. A Palatinus klub a külföldi arisztokraták kalauzolását vállalja, természetesen propagandákkal és hivatalos jellegű teljes elkerülésével.

A *Natiunea* április 5-iki számában »Mi és a kisebbségek« címmel főszerkesztőjének cikkét közli, melyben a következőket olvashatjuk: Igen jól ismerjük azt a kissé egyhangú szórakozást, ami a kisebbségi kérdés körül folyik. Szegény kormányparti lapok amúgy is anyaghiányban szenvednek. A kormánynak, gazdáknak munkáját nem vehetik kritika alá, éppen ezért előnyösen kínálgatják a kisebbségi kérdés, amelynek vitatása semmiféle veszéllyel nem jár, akár megértéssel, akár türelmetlenséggel kezelik. Mi sem ignorálhatjuk a szóbanforgó kérdést. Például Erdélyben a magyarság úgy anyagilag, mint erkölcsileg szépen fejlődik. Ennek nincs visszhangja közöttünk. És míg ez a magyarság támadó hadseregként áll velünk szemben, mi a fejetlenség és anarchia jeleit mutatjuk. A fennebb aposztrofált lapok azzal intézik el a dolgot, hogy az irredentizmus vádját elklájtják. A mi véleményünk szerint — írja a *Natiunea* szerkesztője — a dolog egészen másként áll. A magyarok anyagi és erkölcsi fejlődése emberileg is igen természetes. A magyarok uralma idején az erdélyi románság feszítette meg minden erejét előhaladása érdekében. Sőt a magyar elnyomás csak előmozdította törekvéseink megizmosodását és akarataink megacélozódását. A mai magyar kisebbségekkel szemben nem akarunk még több türelmetlenséget reklamálni. A baj éppen ott van, hogy vezető em-

bereink között nincsenek nagy koncepciójú férfiak a szó igaz értelmében, de annál többen a tehetetlenek és tisztességtelenek. Így nem érhetünk el egyebet, mint a kisebbségek mély megvetését és meggyőződésüket a maguk felsőbbrendűségéről. Mert kik azok a türelmetlen románok, akik színészmódra pózolnak és tirádákat zengenek, csak éppen azon nem fáradsz, hogy a nép életébe behatoljanak? Korcsosult nemzedék ők, akik családjukban magyar szóval szólnak és a szabadságnak, vagy mondhatjuk a korrupció idejének eljövetelekor az éltre állanak, hogy a nemzeti érdekeket elárulják. Valahogyan, sok kinnal, sok nehézséggel létrejött Nagyrománia, de bizony szomorú napokra virradt, mert méltatlan kormányzás alatt áll.

Az *Adeverul* április 7-iki számában Alexi Anastasiu tábornok tollából a nemzetek szolidaritásáról közöl cikket. A tábornok-cikkirő egy elkövetkeztető háború esélyeit latolgatja. Németország lábraállásában és a német tömegek gyűlölködő nacionalizmusában újabb háború veszélyét látja, pedig szerinte a polgári alapokon álló államoknak egységesen az orosz bolsevizmus ellen kellene fordulniok. Idézi Gömbös magyar hadügyminiszternek Miskolcon tartott beszédét, melyben a magyar hadügyminiszter szemrehányást tesz az európai államoknak azért, hogy mindegyikük külön-külön készül a szovjet ellen való védekezésre, ahelyett, hogy valamit is tennének az államok szolidaritásának tekintetében. A tábornok a román állam szempontjából e kérdésnek igen nagy fontosságot tulajdonít.

Mi lesz az italmérésekkel?

Szabó Béni magyarpárti szenátor legutóbbi interpellált az italmérések elárvereztetése ügyében, majd a brassói kereskedőgyűlés küldöttségével személyesen is végigjárta a minisztereket. Mironescu miniszterelnöktől ígéretet kapott, hogy az italmérések elárvereztetését a szakminiszterekkel *elhalasztatja*.

Román husvéti cikk 1913-ban.

»A mi husvétünk kegyetlen és fájdalmas, mert idegenek lettünk azokon a földeken, amelyeket Te Mindenható Isten szüleinknek adott; szolgák lettünk a mi hazánkban; templomainkat kicsufolták; iskoláinkban ki-koznak minket; ágyainkból kivonszoltak és börtönbe visznek minket; román mivoltunkért elfognak, megkötöznék és megvernek minket. Hitünkért szuronyok között harcolunk, míg azután tömlőbe vetnek minket. Nyelvünkért ki-koznak minket, mint Tégedet a Golgothán, szerencsétlen gyermekeinket pedig begyömöszlik a modern janicsárok iskoláiba, ahol mint a »Felfeszített« ecettel és az idegen nyelvnek mérgével itatják.

Az, aki Szent Péter helytartója, ahelyett, hogy a románok egyik egyházát megvédte volna, megengedte, hogy a hajdudorogi renegát hóhérok testvéreinket, apáinkat kigunyolják, leköpjék, megpofozzák, tömlőbe vessék.

A csendőrok a bíró- és képviselőválasztásokon, áradásokkor, a fészolagabírok látogatásai alkalmával szuronyokkal vernek meg minket. A pénzügyörök nyárral sűtögetik csipőinket. Az erdészek egy marék földi eperért megölnék minket. Az állatorvosok a választásokon tanusított magunktartásáért bosszúból megbüntetnek. A vasúti kalauzok és bakterek csufolnak minket nyelvünkért.

Nemzetünknek sok fia Judás módjára pénzért eladja nemzetünket, megtagadják bölcsőjüket, elhagyják szüleiket, testvéreiket, csak hogy kővér hivatalokhoz jussanak, de sőt még Téged Uram Isten is eladnak.

Uram Istenünk, a feltámadás ünnepe jöjj segítségünkre! Amen!

Fenti husvéti cikket, az Aradon megjelenő »Poporul Român« 1913 évi április hó 25-iki száma írta. Csak azért közöljük ezt a cikket, hogy olvasóink lássanak egy-egy példát a régi időkben is, amikor az erdélyi románok magyar uralom alatt éltek. Lássá a mi népünk, hogy a román nemzetiségi küzdelem milyen hangot használt.

Legújabb kisebbségi sérelem.

A bukás előtt néhány perccel, mondhatni kapuzás előtt, még egy ütet mért a népjogok kormánya és parlamentje a kisebbségekre, nehogy elfelejtkezzünk az ő uralkodásukról. Törvényt szavaztak meg az utolsó pillanatban, amely kimondja, hogy a kisebbségi teológiákon a történelem, román nyelv és irodalom tanárai ezután királyi dekrétummal nevezetnek ki a közoktatásügyi miniszter előterjesztésére. Ez a törvény nyílt támadás a kisebbségi egyházak autonóm jogai ellen, de a püspöki kar meg fogja tenni az egyházak jogainak megvédésére szükséges lépéseket.

Le a dohányzással!

Mostanában mind több és több dohányzó lesz nem dohányzóvá s csak városunkban 30—40 olyan férfiről tudunk, aki az utóbbi egy-két hónapban belül elhagyta ezt a káros szenvedélyt, helyesebben: rossz szokást, bár mind erős dohányos volt hosszú évtizedek óta. És ez nem csak helyi, hanem általános jelenség s nemcsak országunkban, hanem a külföldön is folyton szaporodik a nemdohányzók tábora. Az emberek mindinkább ráeszmélnék a dohányzás káros voltára és arra, hogy ezért az élvezetért tulságos nagy árat: egészségüknek javarészét kell odaadniok. Ma már vitán felül áll ugyanis, hogy a dohányzás káros a szívre, a tüdőre, a gyomorra, az idegekre, a szemre, a gégére, mondhatni az egész szervezetre s legfőképpen az *ülsőkre*, amelyeknek elmeszesedését elsősorban a dohányzás idézi elő. Az orvosok tudományos megállapításánál és a dohányzás elhagyását ajánló orvosi tanácsoknál azonban szinte többet érnek a nemdohányzók számának szaporítása szempontjából azok a gyakorlati nyilatkozatok, amelyeket a nemdohányzók új hívei tesznek. Ezek valóságos lelkesedéssel beszélnek arról az óriási különbségről, amelyet a dohányzás elhagyása után egészségi és kedélybeli állapotukban éreznek. Évárnyuk korlátlan, emésztésük kitünő, nyugodtan alusznak, sohasem érzik a mértéktelen dohányzással járó lehangoltságot — és ami fő, tapasztalatuk szerint nem igaz, hogy a szellemi munkás, aki megszokta a dohányzást, ne tudna anélkül dolgozni. Ellenkezőleg: sokkal könnyebben és nyugodtabban végzik munkájukat. Vadászok és turisták nyilatkozata szerint a dohányzás elhagyása után láthatólag fokozódott teljesítőképességük, amit különösen hegemiaszánál lehetett megfigyelni. Egy érdekes eset bizonyít élelken a dohányzás káros volta mellett, amely éppen városunkban történt meg. Egyik vadórnek erős szivdobogásai és makacs orrvérzései voltak, amelyek annyira akadályozták hivatása teljesítésében, hogy végre kénytelen volt orvoshoz fordulni. Az orvos, alapos vizsgálat után, megtiltotta a páciensnek a dohányzást. Hat heti megtartoztatás után ma boldogan beszél a vadór, hogy a rendetlen szivdobogás megszűnt, orrvérzései teljesen kimaradtak és nagyszerűen bírja a gyaloglást, hegemiaszást.

Ennyi kedvező tapasztalat után most arról kezdenek tárgyalni a nemdohányzók, hogy egyesületbe tömörülnek, hogy annak erejével minél több embertársukat mentse meg a dohányzás pusztításától. Ha a gazdasági szempontokat is figyelembe vesszük és megállapítjuk, hogy Romániában például csak a kisebbségi lakosság közül mintegy 400 ezer a dohányzó s ezek naponként és fejenként átlag csak 10 lejt költenek dohányra és gyufára, ami *naponta 4 milliót*, évente pedig mintegy másfél milliárd lejt tesz ki: csak örömmel fogadhatná mindenki az egyesület tervét, amely végeredményben azt a célt tűzné ki, hogy ezt az elfüstölt másfélmilliárdot a kisebbségi népek gazdasági és kulturális érdekei javára megmentse.

A leigázott nemzetek isteneit Rómába vitték, azok polgárait a római polgárok jogaival megadómanyozták, — de azért mégsem lettek azok rómaiakká...
(Gróf Zichy Nándor.)

A politikai helyzet.

A Mironescu kormány lemondását a király elfogadta és nyomban távirat ment *Titulescu* külügyminiszterhez, amely őt hazahívja. Titulescu tehát nem kapott távirati uton megbízást a kormányalakításra, de semmi kétség, hogy ma már designált miniszterelnöknek tekinthető. A külügyminiszter csütörtökön reggel érkezett meg Bukarestbe, ahol nagy ünnepléssel fogadták s jellemző a közhangulat kétségbeesett voltára, amellyel az eddigi állapotokat megítélik, hogy a tömeg ezzel a kiáltással üdvözölte a vonatról leszálló Titulescut: »Eljén a haza megmentője!«

Titulescu csak rövid nyilatkozatokat tett a hozzáintézett kérdésekre, de ezekből is megalkotható a kép, hogy milyen vezérelvek szerint fog kormányozni.

Legfontosabb és az eddigi rendszerekre nézve legesúlyosabb a következő kijelentése. »nem fogom tűrni a szokásos politikai játékok érvényesülését«. Politikai játékok? Hej-haj, sok mindent lehet ezen találó kifejezés alá foglalni. Bizonyára idetartoznak a könnyelműen tett és soha be nem váltott miniszteri ígéretet, — de idetartoznak azok a folytonos prefektusi kijelentések is, amelyekre semmi szükség s amelyek csak a komoly munka energiáit égetik föl. Mi szükség az olyan prefektusi kijelentésekre, hogy »a magyar párttal mi nem törődünk« és »ha a magyar párt nem akarna a rend pártja lenni, majd mi rászoritjuk«. Üres, oktalan kijelentések. Titulescu bizonyára fog törődni a Magyar Párttal és bizonyára tudni fogja, hogy a Magyar Pártot nem kell a prefektusok rendre kényszeríteniök.

Kijelentette Titulescu, hogy a nagy érdekek előtt az egyéni törtéteseknek még kell hajolnunk, s hogy el van készülve minden erővel rendet teremteni az országban. Hogy milyen eszközökkel? Erre nézve, egy újságíró kérdésére, azt mondta Titulescu: »Akár palamenttel, akár parlament nélkül!« E kijelentésből arra is lehet következtetni, hogy Titulescunak nemcsak a koncentrációs, hanem a tekintélykormány megalakítására is felhatalmazása van.

Kétségtelen, hogy a Titulescu nagy tekintélye új és hatalmas erőforrása lesz az új politikai életnek. Csak az a kérdés, hogy régi járású malomkövek nem fogják-e ezt az erőt is felőrölni?

Nagyjelentőségű nyilatkozatot tett Titulescu a *revizióra* nézve. E nyilatkozata szószerint a következő:

— Ami a népszövetség közelebbi feladatát illeti, különösen fontosnak tartom azt, hogy belátható időn belül olyan megszabású tervet fognak kidolgozni, mely *napirendre hozza a külföldi országok követeléseit*, még pedig úgy, hogy az égető problémákat lehetőleg gyorsan megoldják.

Mindenki nyugodtan oszthatja az optimizmusomat, mert az a munka, mely ezekkel a kérdésekkel foglalkozik és *felöleli úgy a revizió, mint a jövőtél problémáját*, valamint a legjobb út megtalálását a Briand féle páneurópai tervhez, teljesen kielégítő módon folyik.

A Drótos tót.

A Székely Dalegylet husvét másodnapján hozta színre Leon Viktor—Lehár Ferenc örök szépségű és gyönyörű zenéjű 3 felvonásos operettjét a Drótos tót ot.

A Dalegylet derék műkedvelő gárdája mindent megtett, hogy régi jó hírnevéhez méltóan sikereit e darab előadásával gazdagítsa és ez sikerült is, mert a megjelent és a színháztermet zsufolásig megtöltő közönség, megelégedetten és kellemes emlékekkel eltelve ment haza.

A darabnak különös érdekességet az kölcsönöz, hogy az első felvonást csupa gyerekszereplő játsza, akik közül Kovács Mancika és Kerestély Lacika meglepően szép játékkal és kellemes hangjukkal az első pillanatban a közönség kedvencei lettek. A többi gyerekszereplők is, mint a tótlányok és fiúk biztosan mozogtak a színpadon. Az első felvonásnak még különös ér-

dekkességet az is adott, hogy Sarkadi Gusztávnak, akiben különben egy régen látott, kitűnő színészt ismertünk meg, kis leánya egy kozáktáncot lejtett, amelyet a közönség több ízben is megismételtetett.

A második felvonás 12 év után játszódik le, a gyerekszereplők felnöttekké válnak, az eredményben bővelkedő második felvonásban ifj. Tassaly Józsefné kellemes, Ferenczy Böske pedig iskolázott hangjával járultak hozzá a darab sikeréhez, számaikat többször megismételtette a közönség. Biró Annuska egy orfeumi énekesnő szerepében jól alakított. A férfi szereplők közül Sarkadi Gusztáv Pfefferkorn szerepét rég látott alakításban játszotta, a közönséget egész estén át mulatatta. Kerestély Gyula, mint Jankó, betegsége dacára a megszokott jó volt. Beldovits Emil Güntner bádigos mester szerepében sok derűséget hozott a színpadra, Miklós József Milós káplár szerepében bonviván tehetséget árult el. A darab többi szereplői Kaptza Ignácné, Bodrogi Elizke, Bogyó Jolánka, Bodrogi Balázs, Könczey István, Dulicsek Sándor, Bokor Izsák, Kabdebó András, Ferenczy Lajos és a többi szereplők derekasan látták el szerepeiket. A rendezés nehéz munkáját Sarkadi Gusztáv, a zenekar és a darab énekszámainak betanítását Kiss Elek karnagy látta el és mindkettőnek oroszlanrésze van a darab sikerében. Előadás után Kónya Jancsi muzsikájára reggelig tartó jó hangulatu tánc következett.

A darabot április 8-án másodszor is megismételték szép számú közönség jelenlétében és általános közkívánatra kedden, 14-én, harmadszor is előadják, délután 3 órai kezdettel, mérsékelt, ifjúsági helyárral.

SPORT.

A husvét mérközések. A IAR Udvarhelyen.

A nagyszabású magyar sportegylet udvarhelyi szereplése a legteljesebb sikerrel járt. Első nap nagy közönség előtt igen nívós küzdelem fejlődött ki a Hargita és N. S. E. között, szép footballcsben gyönyörködünk, amely az erőviszonyoknak megfelelően, eldöntetlenül végződött. Mindkét védelem kitett magáért, bizonyosság reá, hogy a meccs gól nélkül végződött.

N. S. E. — M. T. E. 3:0 (1:0)

Második ünnepen meglepően szép fair mérkőzésben volt része a közönségnek. A munkások reményen felül jól játszottak, a mérkőzés mindvégig izgalmas és változó. Ha bár az N. S. E. úgy fizikum, mint technika tekintetében erősebb, a győzelem mégis kétséges volt. A közönség zugenődött a meg nem ítélt tizenegyesekért, a mi a munkásokat is lehangolta, mert az által az egyenlítést könnyen megszerzhették volna. Az N. S. E.-ből mindenki kitűnően játszott, de mégis kivált közülük a centerhalf és a két bekk. A munkások közül kitűntek Curtea, Nagy Pali és Szabó Laci. Biró Göllner Totyó volt.

A Hargita vasárnapra megint kitűnő attrakciót gondoskodott, amely nyíben Brassó tavalyi bajnokával a IAR-ral méri össze erejét az új sétatéri pályán.

A magyar képviselők munkája. A szenátus márc. 31-iki ülésén letárgyalták és megszavazták az Agrárbank felállításáról szóló törvényjavaslatot. A törvényvitájában Dr. Gyárfás Elemér szenátor fejtette ki a Magyar Párt álláspontját. Gyárfás azt a határozott kérést terjesztette a kormányhoz, hogy a mezőgazdák részére folyósítandó hosszú lejáratú kölcsönökből a kisebbségi földművelők is részesüljenek és élvezzék a törvény előnyeit. — Manolescu miniszter válaszában kijelentette, hogy gondja lesz arra, hogy a kisebbségek semmiképpen se rövidítessenek meg. A kölcsönök felosztási kulcsa a föld minősége lesz s így bizonyos, hogy egyes helyekre több pénzt adnak, mint másoké, de nemzetiségi szempontok semmiesetre nem lesznek irányadók.

HIREK.

Április 10.

Eltemették a harmadik katonát is.

Magyary Árpád bádigos-segéd volt egy bukaresti gyárban, főnöke nagyon szerette, mert szorgalmas, becsületes, jó munkájú fiú volt. Semmiért el nem bocsátotta volna a szolgálatból. De még is el kellett bocsátania, mert a fiú 21 éves lett, s a regula szerint ez előtt hat héttel bevonult katonának Ploesziába. Ott — ugyancsak a regula szerint — ő is alávetette magát a védőoltásnak, azután beteg lett és kedde virradó éjjel haza hozták őt is — halva. Szerdán őt is eltemették. Minden szabályszerűen ment, éppen úgy, mint Nagy Andrásnál, vagy Kállay Józsinál. Őt is meggyászolja özvegy édesanyja, Magyary Györgyné, kinek férje is hősi halált halt, mert a harcstéren esett el...

Vajon hány hősi halottat követel még a védőoltás?...

Hadisegély ügyek. A közmunkaügyi miniszter felhívja a hadirokkantakat, özvegyeket és árvákat, hogy ne utazzanak Bukarestbe a segélyért, hanem jelentkezzenek községi előjáróságuknál, amelyek utasítást kaptak, hogy a körörosokkal együttesen állítsák össze a segélyjogosultak kimutatását. Azok is, akik az J. O. V. törvény alapján valamely más kedvezményt óhajtanak elérni, kérésüket a községi előjáróságához (primária) adják be, amely köteles azt, véleménynyel ellátva, a megyei főorvosi hivatalhoz felterjeszteni.

Széchenyi István gróf halálának évfordulója alkalmával, a magyar kormány hivatalos részvételével, kétnapos ünnepséget tartanak Magyarországon. Az emlékünnepelel április 11-ikén kezdődik a sopronmegyei Nagycenk községben, ahol a tragikus sorsu legnagyobb magyar hamvai pihennek.

A nagy csodatevő padovai szent Antal halálának 1931. június 13-án lesz hétszáz éves fordulójára. A mindenki előtt köztiszteletben lévő szentnek tiszteletére, halálából a számtalan esetben tapasztalt közbenjárásért, előkészületül halálának méltó megünneplésére, április 14-iki kezdettel templomunkban *novennát* (kilencdedi ajtosságot) kezdünk. Így folytatjuk a már megkezdett keddi 10 óras szent miséket. Minden kedden este 7 órakor rövid szent beszéd és utána litánia lesz június 13-ig bezárólag. A szentbeszédet P. Boros Domokos tartja. *Ferencrendiek.*

Nagyszabású kulturális diszesztét rendezés márc. 21-én a marosvásárhelyi Kemény Zsigmond Társaság, amelyen olyan kitűnőségek foglalkoznak, mint J. Poór Lili, a neves színművésznő és Mécs László, a szlovén nyelvű magyarságnak s egyben az egyetemes magyar irodalomnak az egyik legerősebb tehetségű lírikus költője. A székelly főváros közönsége lázas izgalommal várja a kulturális diszesztét. Lépések tettek abban az irányban, hogy Mécs László hozzánk is ellátogasson és minden remény megvan arra, hogy ez sikerüljön fog és mi is gyönyörködni fogunk bámulatos költői művészetében.

Csikmegye költségvetéséből. Csikmegye tanácsa március 26-ikán tartotta rendes tavaszi közgyűlést dr. László Dezső képviselő elnöke mellett. Érdemes a megemlékezés, hogy a költségvetésben fel van véve 500 ezer lej a megyei felekezeti iskolák segélyezésére, a gazdasági kamara részére 100 ezer lej, a gazdasági egyelet részére 50 ezer lej és a hadi rokkantak segélyezésére 60 ezer lej, amely összegek a költségvetés rendes kiadási tételeiben beállítva biztosítva vannak úgy, hogy felvételük nem kifogásoltot.

A szombafalvi ifjúsági egyelet teljes sikerrel adta elő 6-iki estélyén a Nótás Kata c. népszínművet. A főszerepét Dénes Manci a közönség nagy tetszésére játszotta meg, ugyancsak a többi szereplők is teljes elismerést érdemeltek ki. Az estélyen felülfizettek: Molnár N., Orbán Elek, Major Imréné. A tiszta jövedelmet a Népház adóságának törlesztésére fordítják. A rendezőség ezúton mond köszönetet egy a pártoló közönségnek, mint a fáradságot nem kímélő szereplőknek.

Megszavazták a rokkantak egysegésítéséről szóló törvényt. Dr. Wilier József képviselő számtalan esetben eljárt a hadirokkant ügyében. Intervencióinak eredményeként könyvelhetjük el, hogy a parlament április 1-iki ülésén megszavazta az osztrák-magyar hadsereg rokkantjainak egysegésítéséről szóló törvényjavaslatot. A törvénytervezetből a hadügyminisztérium töröltette a legénységi rokkantak nyugdíjainak egysegésítésére vonatkozó részt, azzal indokolva, hogy az 1920 évi törvény ezt a kérdést már rendezte. Ez igaz, az 1920 évi törvény tényleg mondja, hogy a rokkant legénység nyugdíja egysegésített. Azonban ezek a nyugdíjak olyan jelentéktelenek, hogy a regátban működő I. O. V. szervezetek segélyekkel pótolják a legénység nyugdíjait. Ezeket a segélyeket nem ismerik az erdélyi rokkantak s éppen ezért a kormánynak sürgős feladatát kell, hogy képezze az erdélyi rokkant legénységről való gondoskodás megoldása.

Papok és tanítók gazdasági közpöze. Az Erdélyi Gazdasági Egyelet legutóbbi közgyűlésén az újonnan választott elnök, gróf Bethlen György, székfoglaló beszédében rámutatott annak szükségére, hogy a magyar tanítók és a papság gazdasági ismeretekkel látassanak el, mert csak így tudnak megfelelni a gazdasági élet fejlődésében rájuk váró jelentős szerepeknek.

Angol-német barátkozás. Az angol és a német tengeri haderők között, több hónapos tárgyalás után, a régi békevére emlékeztető barátsági találkozást készítettek elő. Előbb a német flotta látogat el az angol vizekre, amit nemsokára követni fog az angolok részéről történő viszontlátogatás.

Az utépités. Bukarestbe közvetlenül az ünnepek előtt megérkeztek a svéd utépitő mérnökök, akik a hazájukban alakult társaság szerződése értelmében megkezdik a munkát Romániában. A mérnökök rövidesen kiutaznak azokra az utaszkaszokra, melyeknek ujjáépítését április hó folyamán kell véghezvinniük.

A zárdai leányiskola jubileumi ünnepségeit előkészítő bizottság márc. 7-én Pál István preláts elnöke mellett értekezletet tartott, amelyen megbeszéltek az ünnepség egyes részleteit és elhatározták az iskola volt növendékeinek találkozóját. A találkozó előkészítésére külön hölgybizottság alakult a volt növendékekből.

Egy kántori kinevezés. A püspöki hatóság csikszentkirályi kántor-tanítónak *Barabás Áron* szentegyházassalvi kántort nevezte ki, akit a választó egyházközségi gyűlés annak idején második helyen jelölt. A szentegyházassalvi viszonyokra való tekintettel ezen kinevezés minket is örömmel tölthet el.

Ellópták az aktákat. A Bercan-ügynek két érdekes fordulata van. Az egyik, hogy Bercan betegsége következtében jelenleg a kórházban van, a másik, hogy bűntényének iratait a vizsgálóbíró szobájában levő iratszékényből ellopták. A végén még csak ugyan ki fog sülni, hogy Bercan-igaza van s csak számtani tévedésből állították némelyek, hogy a kórház pénze hiányzik.

A közepuropai idöszámítást Romániába is behozzák május 1-től kezdődőleg, amint azt a legutóbbi minisztertanács elhatározta. Eszerint tehát minden egy órával később fog kezdődni, vagyis óráinkat egy órával hátrább kell vinnünk. *A vasutnál azonban csak május 15-ikén kezdik az új idöszámítást.*

Mécs László városunkban. Lapzártakor kapjuk a távirati értesítést Marosvásárhelyről, hogy Szilávi Ferenc igazgatónak sikerült megnyernie Mécs Lászlót arra, hogy egy estély keretében városunk közönségének is bemutassa lebilincselő költői művészetét. A Mécs-est előreláthatóan április 24-én lesz. Készüljünk mindnyájan arra.

Vesztett kutya garázdálkodott szerdán este a városban, ahol a Kossuth-utcában több kutyát megharapott. A járőrök felszólították a rendőrt, hogy löje le a kutyát, ez azonban kijelentette, hogy neki erre nincs utasítása. Erre üldözni kezdték a kutyát, dr. Bárbat György pedig vadászfegyverrel ment utána s az alsó Kossuth-utcában agyonlőtte.

Házasság. Gotsman József bankhivatalnok és Nagy Pálma tanárnő márc. 6-án Marosvásárhelyen házasságot kötöttek. Az új frigyet városunkból is sok jókívánság kíséri.

Az Erdélyi Fialatok Székelyudvarhelyen és Kereszturon. Az Erdélyi Fialatok, a romániai magyar új nemzedék egyetlen folyóirata április 14-én Székelykereszturon és 15-én városunkban műsoros estélyt rendez. Székelykereszturon, az Unitárius Kolégium tornatermében, dr. Elekes Dénes fog bevezető előadást tartani, Szentmártoni Kálmánné zongoraszóólóval működik közre, az iparos dalárda Toth róm. kath. tanító vezetésével ad elő magyar népdalokat. Török Elek szaval. Az erdélyi Fialatok részéről Mikó Imre a mai magyar főiskolai hallgatóság helyzetéről és a fiatal erdélyi generáció életprogramjáról ad számot, Demeter János a falu gazdasági helyzetét és a szövetkezeti eszme jelentőségét ismerteti, Baczó Gábor az udvarhelymegyei fiuk falumunkáját vázolja, Lötincz Albert pedig Bartók és Kodály gyűjtésű népdalokat ad elő. Zárószavakat Új Lajos lelkes mond. Székelyudvarhelyen 15-én az Erdélyi Fialatok számai mellett Tompa László író tart bevezető előadást, Kiss Elek zenetanár vezetésével dalárda fog közreműködni, azonkívül zeneszámok és szavaltatok teszik teljessé a műsort. Tervbe van véve, hogy 16-án Oklánd községben is estélyt rendeznek az Erdélyi Fialatok. Az erdélyi főiskolai hallgatóság első kollektív megjelenése iránt megyszerte nagy az érdeklődés.

A csiki Magánjavak mintájára elkobozták a háromszékiek sok millió vagyonát is. A hivatalos lap március 26-iki számában királyi dekrétum jelent meg, amely pár sorban elveszi a Háromszék megye tulajdonát képező tízenöt millió lej értékű ingatlan, többnyire értékes házakból álló, vagyont. A vagyon a székelly népkatonaság tulajdona volt. Soha nem volt az államé, hanem a népé, az épületeket Háromszék falvai székelly közmunkával építették. A Magyar Párt azonnal megtett minden intézkedést, hogy parlamenti csoportja az elkobzás jogtalanságáról meggyőzze a kormányt és tájékoztassa Öfelségét a vagyon eredetéről.

Küzdelem a munkanélküliség ellen — Magyarországon. A magyar kormány legutóbbi rendeletet adott ki, amely szerint az épületeken végzett mindenféle tatarozás, javítás, átalakítás, ha annak értéke az 1931 évi házáadóalap 30 százalékát eléri, — házáadómentességet biztosít. A rendelet nagyban elősegíti a tengődő építőipar megélénkülését és a munkanélküliség csökkenését, különösen azért is, mert Magyarországon az ilyen adómentességi ígéretek szigorúan be is szokták tartani.

Köszönet nyilvánítás. Mindazok akik felejtethetetlen jó fiám, Árpád halála alkalmával bánatunkban osztozkodtak és részvételüket bármilyen módon nyilvánították, fogadják ezúton köszönetünket. *Örv. Magyar Györgyné és gyermekei.*

Ami felesleges a gazdaságban. Egy gazdatársunkhoz foglalni ment az ágens az adóhátrálék miatt. A tisztaházban felhalmozott szép párnákat, ágyneműket akarta felírni, de a gazda figyelmeztette, hogy azok nem az ő, hanem a felesége tulajdonát képezik. Erre az ágens felszólította a gazdát, hogy jelöljön hát ő ki valamely olyan dolgot ami felesleges, amit tehát le lehet foglalni s majd el is lehet szállítani. A gazda erre azt felelte, hogy az ő életén semmiféle felesleges dolog nincs, mert ha volna, akkor már nem is lenne ott. Az ágensnek tehát magának kellett eldöntenie, hogy mi lehet felesleges egy kiscgazda udvarában, így tavaszi időben és nagyboldcsen lefoglalt — *egy ekét* 1000 lej értékben!

Szentkirály községben a tulzott szigorúsággal feljelentett és megbüntetett erdei kihágások büntetés-összege rövid idő alatt 76,000 lejre szaporodott. A gazdasági nyomoron való segítés értéke ezzel szemben nullra szállott.

Egy aranygyűrűt talált a rendőrségi igazolmányt az Orbán Balázs utcában. Szegelt tulajdonosa átveheti a rendőrségen.

Megérkeztek és olcsón kaphatók:

Trench coatok, esőköpenyek, rőfös rövidárúk, szőnyeg reszlik, viaszos vászon abroszok, ponyvavásznak, nap- és esőernyők: **Löblnél** Pr. Elisabeta (volt Bethlen-utca).

A választói listába való felvételt még e hó végéig lehet kérelmezni a járásbíróhoz beadandó felebbezésben (contestatie). Akit jogtalanul kihagytak a listából, adja be minél előbb, azonnal, felebbezését, azt a járásbíró-ság nyomban tárgyalás alá veszi s így még április folyamán tud intézkedni a kiigazítás iránt. A Magyar Párt népirodája díjtalanul készíti el bárkinek a felebbezést.

A vadászfarsang rendes tavaszi közgyűlését csütörtökön tartotta meg a tagok lanyha érdeklődése mellett. A közgyűlés legfontosabb tárgya az 1931 évi költségvetés összeállítása volt, mellyel kapcsolatban az 1600 lejre előirányozott tagsági díjat a közgyűlés 1300 lejben állapította meg.

Üzletek zárása a román ünnepek alatt. A rendőrségtől kapott értesítés szerint a román husvéti ünnepek első és második napjain az üzletek egész nap zárva tartandók.

U. M. T. E. kerékpárosztálya vasárnap, f. hó 12 én teszi meg első tanulmányutját Korond felé. A kerékpár kirándulás megtekinti az aragonit-bányát, felkeresi a híres, korondi faze-kasmestereket, az ujonnan restaurált Jézus Szent Szive-templomot, az unitárius székesegyházat és a fürdőt, ahol a kirándulás táborozni fog. Indulás reggel fél 7 órakor. A kerékpár-kirándulás vezetője: Bálint György. Gyülekezés a Kossuth-utcai Kerékpár-kikölcsönző Vállalat előtt. Vendégeket szívesen látnak.

Kétféle mértékkel. Míg az állami intézetek husvéti vakációra menő növendékei az államvasutakon féláru jeggyel utazhattak szüleikhez, a felekezeti iskolák tanulói — ki gyalog, ki autóbusszal, ki tengelyen tette meg az utat a szülei hajlékba. A távolabb lakók pedig el sem utazhattak a nagy vasuti költség miatt. Ezt nevezik nálunk egyenlőségnek.

Öngyilkossági kísérlet. Belle Tibor 20 éves gyógyszerészgyakornok kedden délután a Kollégium-kert egy padján ülve revolverével kétszer mellbe lötte magát. Tettének oka szerelmi bánat. Állapota életveszélyes.

Egy év alatt öt gyermek. Egyik tiszamenti községben egy fiatal aszszony a népszámláló biztosnak azt adta elő, hogy az elmúlt évben öt gyermeke született. A biztos nem akart hinni a fülének, mire az aszszony bevezette a másik szobába. Itt van, mondotta: Gáborka, Pistika és Józsika, már esztendősek, a múlt év január 3-án születtek; iten vannak Mariska és Erzsike, akik karácsony napján születtek. A biztos az élő bizonyítékok alapján kitöltötte a lapot, hogy az anya egy év alatt öt gyermeket hozott a világra.

Az ujszékelyi gyilkosság ügyében Birtalan Lajos Kadácsi lakos, akiről megirtuk, hogy a tetteseket a csendőrség kezére juttatta, annak a közlésére kért fel, hogy ő nem volt magyar csendőr, csupán a háború alatt volt katonai szolgálatra berendelve a határszéli csendőrséghez Borszákon. Meg kell említenünk azonban itt azt is, hogy Birtalan így is igényt tarthat arra a 20.000-lejre, amelyet a tettesek felfedezőjének ajánlott fel a ró-konság, mert ő hallgatta ki az egyik tettesnek a feleségével folytatott beszélgetését és ő adott legelsőnek hirt a csendőrségnek, amely ezen hiradás alapján tartoztatta le a tetteseket.

Elvesztett sétatöbbit az igazolt tulajdonos átveheti a Magyar Párt népirodájában.

Választói igazolványát minden városi polgár sürgősen vegye ki!

Mozihirek. Vasárnap délután fél 6, este fél 9, hétfő délután fél 6, este fél 9, kedd este fél 9. Hai Tang szenzációs éneklő hangos világfilmcsoda. A szereplők élén Anna May Vong, az univerzális tehetségű színésznő, aki németül nagyon szépen énekel és kínai gitáron játszik. Nemcsak kitűnő pantomia és táncosnő hanem pompás színésznő is. A dráma egy kis kínai leány körül forog. A keret tarka és izgalmas. A darab az Anna May Wong szuggesztív egyénisége révén egy különálló klasszist képvisel és megérdemli, hogy az érdeklődés egy pillanatra megálljon előtte. Világszenzáció. Világszláger.

KÖZGAZDASÁG.

Gyümölcsfavédelmi bemutatások.

Vármegyénk gyümölcsstermelési körzeti központjain Gazdasági Kamaránk kiküldöttjei befejezték gyümölcsfavédelmi bemutatásaikat. Több, mint 40 körzeti központon tartottak ismeretést és a sokféle kártevő elleni permetező bemutatást, melyeket a gazdaközönség mindenhol általános figyelemmel kísért, s a jelentésekből kitűnik, hogy a Kamara gyümölcsstermelési akciója láthatóan kedvező megértésre talált.

A bemutatott egyetlen termelési példa szerint egy első osztályú hold föld 10 mázsa buzatermése, a 500 lejtől számítva, a legjobb esetben sem több 5000 lejnél; míg egy hold, piacképes almákat termő gyümölcsös a maga 100 drb. gyümölcsfájával, darabonként 5 véka termést számítva, hoz 500 véka almát, mely még összel is, 40 lejével számítva, 20.000 lejt ér, tehát ötszörösét adja a legjobb gabonatermésnek, ugyde ez még fokozódik, hogyha a gazda almatermését később, karácsony táján adhatja el. Ez az összehasonlítás láthatóan megkapta mindenhol a nagyobb tömegekben összegyűlt közönség figyelmét.

A gyümölcsstermelésre általánosan, mindenhol felbuzdult közönség, egyértelműleg kifejezte azon óhaját, hogy a kamara létesítmény minden körzeti központon a gyümölcsfavédelmi szerekből egy lerakatot, a könnyű hozzáférhetőség céljából és egy gyümölcsfa védelmi és termelési tanfolyamon pedig képeztesse ki mindenik község számára egy-egy arravaló ifju embert, aki aztán otthon kezelje a permetezőgépet és intézze a gyümölcsfavédelmi eljárásokat. A gyümölcsfatermelés fontos munkálatait egyébként a minden faluban megszervezendő »Gyümölcs-község« együttesége fogják irányítani, melyek állandó összeköttetést fognak fenntartani a gazdasági kamarával. Csak bátran előre a gyümölcsstermeléssel! Az erdélyi gyümölcs mindig értékes volt, de legkiváltképpen almatermésünk most is valósággal európai márká, s még értékesebb és keresettebb lesz az jövőre a tömegstermeléssel és a tervszerű, céltudatos fajták beállításával.

Kiadótulajdonos: a Könyvnyomda R-T Odorheiu-Székelyudvarhely.

Magastörzsű bokor- és futórózsák nagy mennyiségben

Frecska

kertészetében kaphatók.

Figyelem, sörivő urak!

A sörök leghíresebbike:

Azugai Excelsior

most vasárnap kizárólag csak

Ferenczy Károly vendéglőjében.

Két szoba, konyha, kamra melléképülettel május 1-ére kiadó: Strada Mircea Voda (Petőfi-utca) 10.

Kaptafa- és sámfa-műhelyemet

Orbán Balázs-utca 28 szám alatt megnyitottam. E szakmába vágó mindenféle munkát vállallok, rendes vagy rendkívüli (ortopéd) igényeknek megfelelően. **Sándor Ferenc.**

Eladó egy teljes mozifelszerelés, márka "Pathé". Áll: egy vetítógépből, 5 1/2 kilowattos dínamóból, egy ká. vezetékkel. — Cim: **Bertalan Béla, Zetea.**

Bethlen-utca 25

számu emeleti 3 szoba, előszoba, konyha kiadó. Értekezni ugyanott lehet.

Vállalunk: Női, férfi fehérneműk, pi-jamák, kolengyék készítését.
Tervezünk: Művészi stílusban függő-nyöket, ágyszerítöket.
Montirozunk: Divány, ágypárnákat leg-jutányosabb árban.
Dus választék: rövid és kötött árúkbán, kézimunka anyagokból, mélyen leszállított árban.
„REKLAM“ áruház
Odorheiu, Bul. Regele Ferdinand 27.

A múlt évről megmaradt készleteink kiárusítása végett óboraink árát mélyen le-szállítottuk.

A Bethlen-utcai kiskraktárban a küküllömenti

uradalmi óbort 22 leuért,

a palackos borokat 30 leuért

árusítjuk literenként.

Szöllősi R-T.

Ha elegáns és szép cipőt akar vásárolni, úgy keresse fel

Dobrai Károly

cipő-üzletét,

ahol a legkényesebb igényeket is ki-elégítő dús választék áll rendelkezésre. Ugyanott mérték utáni megrendelések vétel-kötelezettség nélkül készülnek.

Tavaszi és nyári szezonra a legdivatosabb

öltöny- és felöltő-szövetek **DOBAY** szabó üzletébe megérkeztek. — Mindenfajta munkát pontos időre, garantáltan végzek a legújabb divat szerint.

DOBAY férfi szabó.

Figyelem!

Itt az alkalom a rossz gazdasági viszonyok miatt, hogy husvétra ne maradjon senki ruha nélkül, jó anyagból készített ruhák 1000 lej. Tegyen próbavásárlást.

GOLD IZIDOR.

Kiadó

Pluhár Gábornál 4 szoba, konyha, csukott veranda. — Azonnal elfoglalható.

Állandó nagy raktár

mindenféle finom férfi-, gyermek- és vidéki kalapokban, sapkákban, olcsó áron. Férfi- és női kalapok javítását vállalom.

Szíves pártfogást kér:

KESZLER ALBERT

volt Eötvös-utca.

Kiadó lakás.

A Piac közelében emeleti 3 szoba, előszoba, konyha, kamra kiadó. Érdeklődni a kiadóban lehet.

3 szoba, konyha, kamra, kiadó: Kossuth-utca 61 szám alatt. Értekezni ugyanott lehet.

Kocsi-tüzoltófecskendő

szívó- és nyomótömlőkkel felszerelve eladó. — Ajánlatok Önkéntes Tüzoltó-Egyesület Sz.-udvarhely címre küldendők.

Kitűnő küküllömenti bor házhoz **22 lej** Szabó Károly vendéglőjében.

Feltűnő olcsó árak HIRSCH RUDOLF divatüzletében.

1 méter Crep de chin . . . . . 140—180—190 lej
szines mosó Bemberg-selymek . . . . . 60 <
mosó angol zefirek . . . . . 30—35 <
fehérnemű és ágynemű vásznak . . . . . 22—26—30 <

Női kabát-kelmék . . . . . 180 lejtől
férfi öltöny-szövetek . . . . . 150 <
mosódelinek . . . . . 30—35 <
selyem női nadrágok . . . . . 70 <

Harisnyákban, nyakkendőkben és zsebkendőkben olcsó árak!